

**Līvānu novada
Jaunsilavu bibliotēkas
darba pārskats
2025**

Jaunsilavas 2026

SATURS

Pārskata perioda kopsavilkums.....	3
1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums.....	3
2. Finansiālais nodrošinājums.....	4
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums.....	4
4. Personāls.....	5
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība.....	7
6. Krājums.....	10
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem.....	13
8. Novadpētniecība.....	16
9. Projekti.....	17
10. Publicitāte.....	17
11. Sadarbības tīkla raksturojums.....	18
Pielikumi	

Pārskata perioda kopsavilkums

Jaunsilavu bibliotēkas 2025. gada darba prioritātes un sasniegumi

- ✓ krājuma izvērtēšanas darbs
- ✓ darbs ar novadpētniecības materiāliem
- ✓ norišu kopa "Latviešu grāmatai 500" (skat. nod. Krājums un Darbs ar bērniem un jauniešiem)

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums

- Īss situācijas apraksts:

- ✓ bibliotēkas darbības teritoriālais un institucionālais raksturojums

Jaunsilavu bibliotēka ir Līvānu novada Centrālās bibliotēkas struktūrvienība, apkalpo Turku pagasta iedzīvotājus, Jaunsilavas pamatskolas skolēnus un darbiniekus un sniedz iespēju saņemt nepieciešamo informāciju un izdevumus arī visiem pārējiem Līvānu novada iedzīvotājiem. Bibliotēkai nav ārējo apkalpošanas punktu, bet pēc iedzīvotāju pieprasījuma, dažreiz grāmatas tiek piegādātas dzīvesvietā. Ir ērta satiksme ar Līvānu pilsētu (atrodas apm. 5 km attālumā, kursē pilsētas autobuss).

Iedzīvotāju skaits un struktūra Turku pagastā

(Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde <https://www.pmlp.gov.lv>)

Iedzīvotāju skaits Turku pagastā	uz 01.01.2024.	uz 01.01.2025.	uz 01.01.2026.
Kopā	734	692	679
Līdz darbaspējas vecumam (līdz 15 g. vecumam)	87	80	81
Bērni līdz 18 g. vecumam	116	106	96
Darbaspējas vecumā (no 15 g.)	497	468	459
Pēc darbaspējas vecuma (pēc 65 g.)	150	144	139

- ✓ bibliotēku sadarbības modelis reģionā

Tabula "Bibliotēku sadarbības modelis"

Bibliotēku sadarbības modelis reģionā	Atzīmēt atbilstoši
Centralizēts	x
Decentralizēts	
Jaukta tipa	

- Izmaiņas bibliotēkas darbībā pārskata periodā nav notikušas, bibliotēku akreditācija pārskata periodā nav notikusi.

2. Finansiālais nodrošinājums

Jaunsilavu bibliotēka ir pašvaldības iestāde un finansējumu bibliotēkas uzturēšanai (saimnieciskie izdevumi, darba algas, bibliotēkas krājuma papildināšana u.c.) nodrošina Līvānu novada pašvaldība. Jaunsilavu bibliotēkas finansējums nodrošina bibliotēkas pamatfunkciju veikšanu.

Tabula "Bibliotēkas izdevumi"

	2023	2024	2025
Izdevumi kopā (EUR)	14674	13625	16875
Darbinieku atalgojums (bruto)	9022	8947	10945
Krājuma komplektēšana	1804	969	1451

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

- Jaunu ēku būvniecība

Jaunu ēku būvniecība nav paredzēta.

- Telpu paplašināšana vai bibliotēku pārvietošana uz citām telpām, ēku rekonstrukcijas projekti un remontdarbi

Telpu paplašināšana vai bibliotēkas pārvietošana uz citām telpām, ēku rekonstrukcijas projekti un remontdarbi pārskata periodā nav veikti, jo nav nepieciešamo finansu līdzekļu, kā arī traucē dažādi ar īpašumtiesībām saistīti jautājumi.

- Iekārtas, aprīkojums

Šobrīd bibliotēkā esošās iekārtas nodrošina apmeklētāju pieprasījumu pēc datorpakalpojumiem, kā arī dažādiem e - pakalpojumiem. Bibliotēkas lietotājiem ir pieejami 2 datori (2012.g.) ar bezmaksas Internetu, bezmaksas WiFi pieslēgums (īpašu problēmu ar tīkla savienojumu un interneta ātrumu nav bijis), krāsu printeris (2013.g.) un A4 lāzera printeris (2005.g.)

Lai gan bibliotēkas telpas ir šauras, izveidota neliela atpūtas zona bērniem un pusaudžiem ar diviem puffiem un plauktu nelielām izstādēm.

- Problēmas un to risinājumi materiālā un tehniskā stāvokļa jomā

Problēmas rada novecojusī programmatūra par ko bieži sūdzas apmeklētāji, kuri vēlas izmantot e-pakalpojumus. Ņemot vērā tehnoloģiju straujo attīstību, bibliotēkām nākotnē jānodrošina arī savlaicīga iekārtu apkope un programmatūras atjaunināšana.

4. Personāls

- Personāla raksturojums

Līvānu novada Centrālās bibliotēkas Jaunsilavu bibliotēkā strādā 1 pilnas slodzes bibliotekārais darbinieks – bibliotēkas vadītājs ar augstāko speciālo izglītību (2008. gadā pabeigta Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultāte, iegūts sociālo zinātņu bakalaura grāds bibliotēkzinātnē). Darbs bibliotēkā uzsākts 1985. gadā. Tehniskā personāla bibliotēkā nav (2009.gadā samazināta tehniskā personāla ceturtdaļslodze), bibliotēkas vadītājs veic arī apkopēja un kurinātāja darbu (kas netiek apmaksāts). Pienākumus un darba apjomu nosaka darba līgums, amata apraksts.

- Finansējums personāla attīstībai

Finansējums personāla attīstībai, profesionālo zināšanu pilnveidei tiek plānots Jaunsilavu bibliotēkas budžetā. Finansējums dažādiem maksas kursiem un apmācībām netika piešķirts.

Tabula “Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi”

N.p.k.	Organizētājs(-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits	Klātienē vai attālināti
1.	LNCB	seminārs Līvānu novada bibliotekāriem	24	<i>Klātienē A</i>
2.	Kuldīgas Galvenā bibliotēka	digitālo prasmju pilnveides nodarbība “Mākslīgais intelekts viedtelefonā”	1,5	<i>Attālināti</i>
3.	Latvijas Drošāka interneta centrs, Izglītības un zinātnes ministrija	konference "Pieredzēt mākslīgo intelektu"	4,5	<i>Attālināti</i>
4.	KNAB	seminārs "Interesu konflikta novēršana un valsts amatpersonu profesionālā ētika pašvaldībās nodarbinātajiem"	2	<i>Attālināti</i>

5.	LNB	seminārs "Startējam lasītveicināšanas programmas"	4	<i>Attālināti</i>
6.	LNB Bibliotēku attīstības centrs	pētījuma "Publisko bibliotēku loma Latvijas sabiedrības lasīšanas veicināšanā" atklāšanas pasākums	4	<i>Attālināti</i>
7.	LNB Bibliotēku attīstības centrs	seminārs "Pašvaldību vēlēšanas – līdzdalība un atbildība"	2	<i>Attālināti</i>
8.	Kuldīgas Galvenā bibliotēka	nodarbība "Tiešsaistes digitālais rīks Canva"	1,5	<i>Attālināti</i>
9.	KISC	darbnīca "3td.lv grāmatu piedāvājumu izveide, izmantojot MI rīkus"	2	<i>Attālināti</i> A
10.	VARAM	mācības VPVKAC speciālistiem (4 dienas)	12,5	<i>Attālināti</i>
11.	LNCB, Latvijas neredzīgo bibliotēka	seminārs ar Latvijas neredzīgo bibliotēku		<i>Attālināti</i>
12.	LNB Kompetenču attīstības centrs	"Mākslīgā intelekta (Artificial Intelligence) izmantošana darbam un radošumam"	4	<i>Klātienē</i> A
13.	LNB Bibliotēku attīstības centrs, Latvijas Bibliotekāru biedrības Latgales nodaļa	seminārs "Reģionālo mediju loma Latgales reģiona informācijas telpas stiprināšanā"	2,5	<i>Attālināti</i>
14.	Baltijas iesaistes centrs informācijas traucējumu apkarošanai (BECID)	vebinārs "Medijpratība un dezinformācijas risināšana kultūras mantojuma institūcijās"	2	<i>Attālināti</i>
15.	Latgales Centrālā bibliotēka	Seminārs "Ieraugi krāpnieka slēpto nodomu"	1	<i>Attālināti</i>
16.	Latgales Centrālā bibliotēka	informatīva tikšanās "Brīdini savējos, tev zvana krāpnieks! "	1	<i>Attālināti</i>

Profesionālās pilnveides pasākumi sniedz noderīgas zināšanas un prasmes, kas pēc tam var tikt pielietotas bibliotēkas darbā. Tie ir gan jaunumi bibliotēku nozarē, gan prasmes izmantot digitālo vidi, lai radītu savstarpēju mijiedarbību un plašākas auditorijas sasniegšanu, gan aktuāli pieredzes apmaiņas braucieni u.c. Kā piemēru var minēt nodarbību "Tiešsaistes digitālais rīks Canva", kurā iegūtās zināšanas izmantotas pasākumu afišu, Facebook ierakstu u.c. veidošanā. Pārsvarā profesionālās pilnveides pasākumi ir attālināti un bezmaksas.

- **Problēmas un to risinājumi personāla jomā**

Jaunu zināšanu apgūšana un esošo atjaunošana noteikti ir nepieciešama, jo nepārtraukti mainās gan apkārtējā vide, gan papildus bibliotēkara pienākumiem nāk klāt arī citas funkcijas. Visvairāk ir jāpievēršas jaunāko tehnoloģisku sasniegumu izpētīšanai un to izmantošanai ikdienas darbā.

Jauno kompetenču apgūšanu ietekmē finanšu trūkums (2025. gada budžetā līdzekļi netika vispār piešķirti), tāpēc pēdējos gados ļoti bieži nākas meklēt un piedalīties bezmaksas semināros, vebināros,ursos, apmainīties ar labās prakses piemēriem un pieredzēm kolēģu starpā. Kā iemeslu varētu minēt arī bibliotēkārū laika trūkumu noslodzes dēļ, ja ir viena darbinieka bibliotēka.

Bibliotekāri daudz apgūst pašmācības ceļā.

Visvairāk profesionālajai pilnveidei tiek izmantoti pasākumi, kurus organizē LNB Kompetenču attīstības centrs.

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

- Galvenie rādītāji

Tabula "Bibliotēkas pamatrādītāji"

	2023	2024	2025	% salīdzinot ar iep. gadu
Aktīvo lietotāju skaits	251	261	239	+4; -8%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	127	116	103	-8%;-11%
Bibliotēkas fiziskais apmeklējums	2330	2099	2393	-9%;+14%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	619	517	486	-16%;-6%
Virtuālais apmeklējums				
Izsniegumu kopskaits	3148	2720	2859	-13%;+5%
<i>t.sk. bērniem līdz 18.g.</i>	421	404	478	-23%;+18%
Izdevuma veidi:	3147	2719	2858	-13%;+5%
<i>grāmatas</i>	1582	1208	1358	-23%;+12%
<i>periodiskie izdevumi</i>	1565	1511	1500	-3%;-0,7%
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pagastā	34%	38%	35%	
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>				

2025. gadā Jaunsilavu bibliotēkas pamatrādītājos vērojams neliels aktīvo lietotāju (bērni līdz 18 g. vecumam) skaita kritums, pārējos rādītājos pieaugums. Iemesli – pagasta iedzīvotāju skaita kopumā un bērnu līdz 18 g. vecumam samazināšanās, kā arī tas, ka Jaunsilavas pamatskolas skolēni lielākā daļa ir Līvānos dzīvojošie bērni. Taču kāpums vērojams izsniegumu un apmeklējumu sadaļā.

Iemesls – grāmatu un periodisko izdevumu cenu pieaugums, iespēja vajadzīgo grāmatu saņemt tuvu savai dzīvesvietai, arī iespēja izmantot KAC pakalpojumus.

2025. gadā tika veidotas gan izstādes bibliotēkā, gan virtuālās izstādes sociālajos tīklos, kuras arī skatījās daudzi sekotāji (arī tādi, kuri nav bibliotēkas fiziskie apmeklētāji). Arī šis varētu būt rādītājs, kā tiek izrādīta interese par bibliotēkas darbu.

Pārskata periodā Jaunsilavu bibliotēkas pieaugušajiem lietotājiem tika piedāvātas 24 izstādes un 10 pasākumi. Informācija par izstādēm un pasākumiem tika ievietota arī Jaunsilavu bibliotēkas Facebook kontā.

- Pakalpojumu attīstība, jauninājumi

2025. gadā Jaunsilavu bibliotēka uzsāka sniegt vairākas pašvaldības klientu apkalpošanas centra funkcijas.

Turpinājās darbs pie digitālo pakalpojumu attīstīšanas - virtuālās izstādes u.c.

- Sabiedrības, lasītāju viedokļa izziņāšana par bibliotēkas darba kvalitāti, to rezultāti

Pārskata periodā nav veiktas lasītāju aptaujas.

- Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām – īss situācijas raksturojums

Jaunsilavu bibliotēka nav pieejama personām ar īpašām vajadzībām, nepieciešamības gadījumā vajadzīgie izdevumi tiek piegādāti uz mājām. 2 no bibliotēkas apmeklētājiem ir invalīdi, taču invaliditāte nav saistīta ar kustību traucējumiem.

- Pielāgotās literatūras pakalpojums 2025. gadā netika izmantots (nav pieprasījuma).

- Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām vai interešu

Jaunsilavu bibliotēkas lietotāju lielākās grupas

-dažādās profesijās strādājošie – 69

-izglītības darbinieki – 20

-bezdarbnieki – 17

-pensionāri – 17

Lielākajām bibliotēkas apmeklētāju grupām tiek sniegtas individuālas konsultācijas par viņiem interesējošām tēmām.

- Uzziņu un informācijas darbs

	2023	2024	2025
Kopā uzziņas	201	167	143
t.sk.pieaugušajiem	181	143	130
t.sk.bērniem	20	24	13

Uzziņu un informācijas darba uzdevums ir palīdzēt lietotājiem atrast, saprast un izmantot informāciju. Tiek sniegtas uzziņas saistībā gan ar bibliotekārajiem pakalpojumiem (konkrētas grāmatas meklēšana, darbs ar bibliotēkas katalogu, pieejamajām datubāzēm utt.), gan ar Klientu apkalpošanas centru funkcijām (digitālie pakalpojumi, pašvaldības informācija utt.).

- Medijpratība

Norises - pasākumi/mācības	Norišu skaits	Apmeklējums
Medijpratības jautājumiem veltīti pasākumi pieaugušajiem		
Medijpratības jautājumiem veltīti pasākumi bērniem un jauniešiem līdz 18.g. (nodarbība 7. klasei “Kiberdrošība. Taustiņklūdu domēna vārdi)	2	26
Medijpratības mācības bērniem un jauniešiem līdz 18.g.v		
Medijpratības mācības pieaugušajiem (E paraksta mobile apmācības ar mentori Gaļinu Lavrentjevu)	1	4

- Tiešsaistes katalogs kā pakalpojums

Jaunsilavu bibliotēka strādā bibliotēku informācijas sistēmā ALISE, autorizēti lietotāji var veikt grāmatu elektronisko pasūtīšanu, rezervēšanu un pagarināšanu, kā arī iestāties rindā uz izsniegtajiem izdevumiem.

- Iekšzemes un starptautiskais SBA

SBA pakalpojumi tiek izmantoti, lai apmierinātu lasītāju pieprasījumu pēc grāmatām, kas nav bibliotēkas krājumā – pārsvarā tā saucamās vienreiz lasāmās grāmatas (grāmatu augstās cenas) un

grāmatas krievu valodā (krievvalodīgie lasītāji sastāda nelielu procentu no kopējā lietotāju skaita). Pieprasītākie ir Kontinenta romāni, detektīvi, vēsture. 2025. gadā SBA kārtā visvairāk tika izmantots LNCB fonds, sadarbība notikusi arī ar citām novada bibliotēkām (Turku, Rīta, Rudzātu b- kas). SBA visvairāk nosūtītas grāmatas Turku bibliotēkai un LNCB Bērnu nodaļai.

- Problēmas un risinājumi bibliotēkas pakalpojumu un pieejamības jomā
Jaunsilavu bibliotēka ir neliela pašvaldības iestāde (izvietota daudzdzīvokļu mājas pārbūvēta dzīvokļa telpās, kura platība neļauj kvalitatīvi izvietot krājumu, organizēt lielākus pasākumus), tāpēc ne vienmēr izdodas papildus finansējuma piesaistīšana, izmantojot piedāvātās projektu iespējas. Lielāku pasākumu skolas vecuma bērniem organizēšanai sadarbojamies ar Jaunsilavas pamatskolu (piem. Bērnu žūrijas noslēguma pasākums). Bibliotēkas telpās iedzīvotājiem tiek piedāvātas izstādes par dažādām tēmām.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem

6. Krājums

- Krājuma komplektēšanas politika un organizācija:
 - ✓ krājuma komplektēšanas un organizācijas prioritātes pārskata periodā
Bibliotēkas krājums regulāri tiek izvērtēts un norakstīti mazāk pieprasītie eksemplāri. Krājums tiek papildināts ar jaunām grāmatām (iepirkumi grāmatu bāzē Virja, dāvinājumi, Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija, LNB programma “Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām”).
Katru gadu tiek abonēti preses izdevumi. Periodisko izdevumu piedāvājums tiek koriģēts, ņemot vērā gan cenu izmaiņas, gan lietotāju vēlmes, piešķirto finansējumu.
Bibliotēkas jaunieguvumu popularizēšanai tiek izveidota izstāde “Jaunumu plaukts” un virtuālā izstāde sociālā tīkla Facebook Jaunsilavu bibliotēkas kontā.
Regulāri tiek veikta krājuma kārtošana, iespieddarbu remonts, kā arī krājuma izvērtēšana, novecojušo un nolietoto grāmatu, periodisko izdevumu norakstīšana. Norakstītie izdevumi nodoti SIA “Līgatnes papīrs”.
 - ✓ informācija par krājuma komplektēšanas politikas dokumentu
<https://www.livanub.lv/app/uploads/2025/08/Krajumu-komplektesanas-un-organizācijas-politika-2024.-2028.pdf>

- Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums:

Salīdzinājumā ar 2024. gadu Jaunsilavu bibliotēkas finansējums krājuma komplektēšanai nedaudz pieaudzis, bet skatoties uz 2023. gada skaitļiem, vēl spēcīgi atpaliek.

Tabula “Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums”

	2023	2024	2025
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	1804	969	1451
<i>t. sk. grāmatām</i>	1088	583	803
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	716	386	648

- Krājuma rādītāji:

- ✓ Nelielā pašvaldības finansējuma dēļ samazinājies arī jaunieguvumu skaits, kas ietekmē arī izsniegumu, jo lasītāji vēlas jaunas grāmatas. Kopumā 2025. gadā gan grāmatu, gan periodisko izdevumu apgrozība ir pieaugusi. Lielu papildinājumu krājumam sniedz projekti “Grāmatu iepirkuma programma publiskajām bibliotēkām” un “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”. Krājums tiek papildināts ar dāvinājumiem un bezatlīdzībā saņemtajiem eksemplāriem. Jāturpina darbs pie krājuma izvērtēšanas.

Tabula “Krājuma rādītāji”

	2023	2024	2025
Jaunieguvumi kopā	454	423	414
<i>t. sk. grāmatas</i>	132	100	113
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	60	33	46
<i>t. sk. bērniem</i>	68	57	46
Izslēgtie dokumenti	671	407	714
Krājuma kopskaits	7250	7266	6966
Grāmatu krājuma apgrozība	0,3	0,2	0,3
Periodisko izdevumu apgrozība	0,8	0,8	0,9

- Bibliotēku krājuma veidošana un papildināšana bērnu un jauniešu literatūrā.

Jaunsilavu bibliotēkā bērnu un jauniešu literatūra sastāda apm. ¼ daļu no bibliotēkas kopējā krājuma. 2025.gadā bērnu un jauniešu literatūras krājums papildināts ar 46 vienībām. Lielākā daļa (29 gr. par summu 283,16 euro) iegūta pateicoties Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas projektam. 5 grāmatas iegūtas no LNB projekta “Grāmatas publiskajām bibliotēkām”. Lielāka uzmanība jāpievērš alternatīvo lietu komplektēšanai (spēles, puzzles u. c.).

✓ Datubāzes:

✓ abonētās tiešsaistes datubāzes

Abonētās tiešsaistes datubāzes - Letonika (b-kā reģistrētiem lietotājiem pieejama arī ārpus bibliotēkas telpām) un Lursoft laikrakstu bibliotēka - News.lv (pieejama bibliotēkā). Letoniku pārsvarā izmanto skolēni (projektiem, referātiem, arī kā alternatīvu variantu bibliotēkas krājumā iztrūkstošajiem daiļdarbiem). News.lv tiek izmantota, lai sameklētu nepieciešamos rakstus periodikā, kas publicēti senāk, kā arī novadpētniecības un uzziņu sniegšanas darbā.

Tabula “Bibliotēkā pieejamo datubāžu izmantojums”

Dabubāze	2023	2024	2025
Letonika			
(sesijas vai <u>lietojums?</u>) lejuplāžu skaits	75	78liet.	111liet.
News			
lejuplāžu skaits	22	90	46
Citas			

- Krājuma un datubāžu popularizēšana

2025.gadā bibliotēkas jaunieguvumi tika izlikti izstādē pastāvīgajā jaunumu plauktā, veidotas galerijas sociālajos tīklos.

Izstādes, kurās izmantots un popularizēts krājums:

- izstādes dažādu nozaru pazīstamiem cilvēkiem - jubilāriem (arhitekts G.Birkerts, rakstnieks J. Janševskis, dzejniece Aspazija, rakstnieks M. Rungulis u.c.);
- Dzejas dienas (nodarbība 8. klasei – Dzejoļi no grāmatu nosaukumiem);
- izstādes par aktuāliem notikumiem (piem., Latvijas neatkarības pasludināšanas atzīmēšanas diena 18. novembrī – dzejas rindas Latvijai u.c.);
- Jaunumu izstādes;
- Eiropas valodu diena (valodu darbnīca bibliotēkas apmeklētājiem “Tulkojam kopā”);
- izstāde “Grāmatas. Laiks” (bibliotēka piedāvā seno grāmatu izstādi no bibliotēkas un tās lietotāju krājumiem norišu kopas “Latviešu grāmatai 500” ietvaros).

Lai popularizētu bibliotēkas pasūtītos periodiskos izdevumus gan sociālajos tīklos, gan bibliotēkā tiek izvietoti žurnālu saraksti.

Paralēli izstādēm bibliotēkā tiek veidots ieraksts sociālajā kontā Facebook www.facebook.com

Datubāzes popularizētas izliekot informāciju bibliotēkā ziņojumu standos un pie datoriem, kā arī publicējot sagatavotas ziņas sociālajos tīklos un mājaslapā.

- Programma “Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām”

finansiālais piešķirums – 15 grāmatu eksemplāri par summu 171,14 eiro;

publicitāte – izstāde “Jaunami bibliotēkas grāmatplauktā - projekts “Grāmatas publiskajām bibliotēkām”, ieraksts Facebook kontā;

pieāvājuma analīze – 6 eksemplāri oriģinālliteratūra, 5 eksemplāri – bērnu izdevumi.

- Ar bibliotēkas krājumu saistītās problēmas un to risinājumi, vajadzības, galvenie secinājumi pārskata periodā

Bibliotēkas krājumam piešķirtais pašvaldības finansējums būtu vēlams lielāks, jo grāmatu un preses izdevumu cenas katru gadu pieaug straujāk nekā to iepirkšanai paredzētie līdzekļi, kā arī lasītāji vēlas jaunas grāmatas. Turpināsies darbs ar maz izmantoto grāmatu krājuma daļu un saturā novecojušo literatūru, kā arī krājuma popularizēšanas darbs.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Bērni Turku pagastā (PLMP dati)

	uz 01.01.2024.	uz 01.01.2025.	uz 01.07.2026.
Kopā	113	100	96
0-6 g.v.	36	30	31
7-18 (neiesk.) g.v.	77	70	65

Izglītojamo skaits Jaunsilavas pamatskolā 2025./2026.m.g.

1. klasē - 16
2. klasē - 14
3. klasē - 16
4. klasē - 10
5. klasē - 13
6. klasē - 14
7. klasē - 16
8. klasē - 11
9. klasē - 13

KOPĀ - 110

Pirmsskolas grupās kopā 30 izglītojamie.

- Darbs ar bērniem un jauniešiem raksturojums un vispārīgie rādītāji

No visiem 2025. gadā reģistrētajiem Jaunsilavu bibliotēkas lietotājiem bērni (personas vecumā līdz 18 gadiem) sastāda apm. 40% . 2025. gadā Jaunsilavu bibliotēkas pamatrādītājos vērojams neliels aktīvo lietotāju - bērni līdz 18 g. vecumam skaita kritums. Iemesli – pagasta iedzīvotāju - bērnu līdz 18 g. vecumam samazināšanās, kā arī tas, ka Jaunsilavas pamatskolas skolēni lielākā daļa ir Līvānos dzīvojošie bērni. Samazinās arī skolēnu skaits Jaunsilavas pamatskolā.

- Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažādām vecuma grupām 2025.gadā bērniem un jauniešiem sniegtas 13 uzziņas. Uzziņas domātas mācību procesam, dažādiem konkursiem piem. Skaļā lasīšana.

- Veiksmīgākie pasākumi, lasīšanas veicināšanas aktivitātes;

2025. gadā bērniem un jauniešiem izveidotas 9 izstādes un organizēti 21. pasākumi.

- Bibliotēku nedēļa

Nodarbība 2. un 4. klases skolēniem izveidot stāstus par to, kas notiek bibliotēkā naktī (izlasot Elīnas Brasliņas grāmatu "Uzzīmēsim stāstu"). No stāstiem tika izveidotas divas grāmatas un nosūtītas uz LNB bērnu un jauniešu paštaisītu izdevumu akcijai "Mana grāmata" notikumu ciklā Latviešu grāmatai 500.

- Bērnu žūrija 2025

Jaunsilavu bibliotēka projektā Bērnu žūrija piedalās no 2002. gada. Pateicoties tam Jaunsilavu bibliotēkas krājums katru gadu ticis papildināts ar jaunām, aktuālām bērnu grāmatām. Bērni un jaunieši lasa, vērtē BŽ iekļautos darbus, iesaka izlasīto citiem, aizpilda elektronisko anketu. Tiek rīkotas dažādas aktivitātes saistībā ar Bērnu žūriju (izstāde, kura iepazīstina ar saņemtajām BŽ grāmatām (gan bibliotēkā, gan Facebook kontā), Lasītprieka stundas pārrunām par izlasītajām grāmatām, Bērnu un jauniešu žūrijas noslēguma pasākums;

- Latviešu grāmatai 500

Pasākums 5. klases skolēniem par senajām grāmatām, ka atrodamas Jaunsilavu bibliotēkas krājumā, par dalību LNB paštaisītu izdevumu akcijā “Mana grāmata”;

- Skaļās lasīšanas sacensība

Sadarbībā ar Jaunsilavas pamatskolu un Turku bibliotēku notiek nacionālās Skaļās lasīšanas sacensības vietējais konkurss 5. – 6. klašu skolēniem;

- Dzejas dienas

Nodarbība Jaunsilavas pamatskolas 8. klasei – “Dzejoļi no grāmatu nosaukumiem”;

- Nodarbības Jaunsilavas pamatskolas pirmsskolas grupiņām “Pirmā tikšanās ar bibliotēku”;

- Ziemeļvalstu literatūras nedēļas pasākumi

2025. gadā Jaunsilavu bibliotēkā notika Rīta stundas lasījums pamatskolas bērniem. Šā gada tēma bija Vienotība Ziemeļvalstīs;

- Dzimtās valodas diena

8. klases skolēnu epifānijas par valodu;

- Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi
 - ✓ Bērnu un jauniešu atkarība no viedierīcēm.
 - ✓ Izpratnes trūkums par lasīšanas nozīmību. Pieaug to bērnu skaits, kuriem sagādā grūtības ne tikai lasīšana, bet arī izlasītā pārspriešana. Iemesls daļēji meklējams arī ģimenē, jo bērniem nav motivācijas un tuvinieku atbalsta lasīšanā.
 - ✓ Maz lasa vidējā vecuma bērni un jaunieši.
 - ✓ Bērnu ikdienas noslogotība, skolu un interešu izglītībā, pedagogu atbalsta trūkums. Būtiski, ka zems lasītprasmes līmenis traucē bērniem gūt labākus sasniegumus mācībās. Problēmas ir jārisina visiem kopā: ģimenei, skolai, bibliotēkai, organizējot dažādas interesantas lasīšanas veicināšanas aktivitātes. Laukos samazinās bērnu skaits, taču lasītprasme ir individuāls darbs ar katru bērnu.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

8. Novadpētniecība (vietējā kultūras mantojuma saglabāšana un attīstība)

- Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi, pārskata perioda prioritātes, jauninājumi novadpētniecības darbā :

- ✓ materiālu par Jaunsilavu bibliotēku apkopošana;
- ✓ novadpētniecības datubāzes "Līvānu novads" papildināšana.

- Novadpētniecības krājums:

- ✓ komplektēšana, ietvertu materiālu veidi

Jaunsilavu bibliotēkā pieejams sistematizēts, noformēts novadpētniecības materiālu klāsts:

- novadpētniecības materiālu tematiskās mapes;
- dažādu gadu pašvaldības izdevumu arhīvs;
- Dzīvesstāsti. Intervijas ar Turku pagasta iedzīvotājiem;
- fotoattēlu albūmi;
- dāvinājumi – vēsturisku apsveikuma atklātņu kolekcija, grāmatu senie izdevumi.

- ✓ krājuma organizācija un glabāšana

Jaunsilavu bibliotēkas novadpētniecības krājums tiek tematiski strukturēts, marķēts un izvietots atsevišķā plauktā, kur izdalītas nodaļas "Novadpētniecība" un "Latgale".

- ✓ digitalizācija, digitālie resursi un to veidošana

Pārskata gadā šādi resursi nav veidoti.

- ✓ krājuma kvalitātes, aktualitātes, attīstības novērtējums

Tiek turpināts darbs pie tematisko mapju kārtošanas un sistematizēšanas. Turpinās tematisko mapju materiālu bibliogrāfisko aprakstu ievadīšana novadpētniecības katalogā Līvānu novads. Turpmāk jāturpina plašāka sadarbība ar iedzīvotājiem un dažādām institūcijām novadpētniecības materiālu vākšanā, kā arī jāuzlabo iemaņas un prasmes digitālā satura radīšanā.

- ✓ izmantojums

2025. gadā novadpētniecības materiāli tika izmantoti gan veidojot Facebook ierakstus, gan izstādēs bibliotēkā.

- Novadpētniecības darba veicināšana

Novadpētniecības darba veicināšanai tiek iesaistīti bibliotēkas apmeklētāji ar kuru palīdzību tiek veidotas interesants izstādes (izstāde “Grāmatas. Laiks” - bibliotēka piedāvā seno grāmatu izstādi no bibliotēkas un tās lietotāju krājumiem norišu kopas “Latviešu grāmatai 500” ietvaros; novadnieku hobiju izstādes - R. Svikles-Popovas fotogrāfiju izstāde “Dabas mirkļu mozaīka”; dažādu novadpētniecības krājuma materiālu izstāde par pagastu – “Ezeri Turku pagastā”)

- Bibliotēka nav iesaistījies “Stāstu bibliotēku” tīklā.
- Novadpētniecības istabas nav.
- Galvenie secinājumi pārskata periodā, nākotnes prognozes, vajadzības, problēmas un to risinājumi

Viena darbinieka bibliotēkā bibliotekāram ir jāveic arī klientu apkalpošanas centra darbinieka funkcijas, kā arī jā rūpējas par bibliotēkas kurināšanu (ja tā ir ar malkas apkuri) un obligāti jāapmeklē dažādas sanāksmes. Varam secināt, cik daudz laika tiek atvēlēts novadpētniecības darbam. Cenšamies papildināt novadpētniecības mapes, pievienot rakstus par savu pagastu reģionālās bibliotēkas novadpētniecības datu bāzei “Līvānu novads” .

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

9. Projekti

Nav realizēti projekti, kuriem bibliotēka ir darbojusies kā izstrādātājs vai bijusi sadarbības partneris.

10. Publicitāte

- Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem

Bibliotēkas tēls ir sabiedrības priekšstats par bibliotēku kā institūciju – cik tā ir moderna, atvērta, noderīga un uzticama. Tā kā mūsdienu bibliotēka pilda daudz plašākas funkcijas nekā tikai grāmatu izsniegšana, tad sabiedrības informēšana ir īpaši būtiska. Veiksmīga bibliotēkas tēla veidošana, pārdomāta publicitāte un mērķtiecīga sabiedrības informēšana veicina bibliotēkas ilgtspēju, palielina tās nozīmi sabiedrībā un nostiprina bibliotēku kā nozīmīgu izglītības, kultūras un kopienas centru.

Publicitāte ir mērķtiecīga informācijas izplatīšana par bibliotēkas darbību, pasākumiem un sasniegumiem, lai piesaistītu esošos un potenciālos lietotājus.

- Bibliotēkas informācija tīmeklī

Bibliotēkai ir savs konts vietnē Facebook <https://www.facebook.com/jaunsilavubiblioteka>, kurā regulāri vai pēc vajadzības tiek ievietota un papildināta aktuāla informācija. 2025. gadā izveidotas 72 saturvienības par notikušajām aktivitātēm Jaunsilavu bibliotēkā. Salīdzinājumā ar 2024. gadu apmeklējumu skaits sociālā tīkla Facebook kontā audzis no 1100 uz 1606.

Līvānu novada Centrālās bibliotēkas mājaslapa www.livanub.lv

Ar Līvānu novada pašvaldību saistītās mājaslapas www.livani.lv www.visitlivani.lv

- Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi

Veiksmīga publicitāte ir nozīmīga pozitīva bibliotēkas tēla veidošanā, palīdz popularizēt radošas idejas, kuras saistītas ar literatūru un lasīšanu, informē iedzīvotājus par bibliotēkas jaunumiem. Tā ir iespēja pastāstīt par savu darbību un pakalpojumiem plašam iedzīvotāju lokam, virzīt savu viedokli un piešķirt tam nozīmīgumu.

Sociālo tīklu lietotāji aktīvāk patērē audiovizuālu saturu, tāpēc informācija- grāmatu jaunumu apskati, grāmatu topi, u.c.- jāveido video formātā.

11. Sadarbības tīkla raksturojums

- Sadarbība ar pašvaldību un pašvaldības institūcijām

- ✓ Līvānu novada kultūras, tūrisma un sporta pārvaldes ikmēneša sanāksmes (aktualitātes, domes lēmumi, iestāžu informācija);
- ✓ sadarbība ar Turku pagasta pašvaldību saimnieciskajos jautājumos, (malkas sagāde ziemas apkures sezonai, neatliekamo remontdarbu veikšana, grāmatu piegāde no Līvānu novada Centrālās bibliotēkas) un pasākumu organizēšanā (materiālu sagāde dažādu izstāžu noformēšanai, Ziemassvētku egles rotāšana, u.c.);
- ✓ sadarbība ar Turku bibliotēku (Bērnu žūrija, SBA, izstāžu veidošana utt.);
- ✓ sadarbība ar Līvānu novada Centrālās bibliotēkas Bērnu nodaļu, citām novada bibliotēkām (Bērnu žūrija, Skaļās lasīšanas projekts, SBA grāmatu apmaiņa, dalība LNCB organizētajās tikšanās ar rakstniekiem, Grāmatu svētki);
- ✓ sadarbība ar Jaunsilavas pamatskolu (Bērnu žūrijas aktivitātes, Skaļās lasīšanas projekts, bibliotekārās stundas, radošās nodarbības, gatavošanās dažādiem konkursiem, metodiskā palīdzība skolas bibliotekārei, utt.).

✓ vietējā kopiena (eksponāti izstādēm - Maijas Ancānes kolekcijas izstāde “Dzīve kā zemeņu lauks. Viss par un ap zemenēm”, R. Svikles-Popovas fotogrāfiju izstāde “Dabas mirkļu mozaīka”, seno grāmatu izstāde “Grāmatas. Laiks”,);

- Citi sadarbības partneri reģionā un Latvijā, veiktās sadarbības aktivitātes
 - ✓ Jaunsilavu bibliotēka sadarbojas arī ar dažādām privātpersonām, amatniekiem, arī ar personām kuras kādreiz dzīvojušas pagastā (Maldas Rācenes pūcišu kolekcijas izstāde).

- Bibliotēku interešu aizstāvības darbs

Bibliotēkas interešu aizstāvība notiek ar bibliotēkas darbību saistītu jautājumu izskatīšanā novada domē, sarunās par bibliotēkas uzturēšanai un attīstībai nepieciešamajiem budžeta līdzekļiem, prezentējot bibliotēku un tās piedāvātos pakalpojumus interneta vidē un iesaistot vietējo kopieni dažādos bibliotēkas rīkotajos pasākumos. Rezultātā aug pašvaldības izpratne par bibliotēkas lomu un nozīmi, sniegtajiem pakalpojumiem, bibliotēkas vajadzībām, tiek veicināta bibliotēkas dalība sadarbības projektos, palielinās iedzīvotāju interese par bibliotēkas piedāvātajiem resursiem, piesaistīti jauni klienti.

- Sadarbības raksturojums novadpētniecības darbā skat. sadaļā Novadpētniecība.

- Bibliotēkas sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā, nozīmīgākie partneri, sadarbības vērtējums

- ✓ sadarbība ar Turku bibliotēku (Bērnu žūrija, SBA, Skaļās lasīšanas sacensība utt.);
- ✓ sadarbība ar Līvānu novada Centrālās bibliotēkas Bērnu nodaļu, citām novada bibliotēkām (Bērnu žūrija, Skaļās lasīšanas projekts, SBA grāmatu apmaiņa);
- ✓ sadarbība ar Jaunsilavas pamatskolu (Bērnu žūrijas aktivitātes, Skaļās lasīšanas projekts, bibliotekārās stundas, radošās nodarbības (saistībā ar valodu, literatūru), gatavošanās dažādiem konkursiem, Karjeras dienas, metodiskā palīdzība skolas bibliotekārei, utt.).

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem

Pielikumi

Vairāk fotoattēlu skat. <https://www.facebook.com/jaunsilavubiblioteka>